

Toimintakertomus 2019

Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura

Vuosi 2019 oli...

Henkilöstön vuoden 2019 analysointikokouksen tuloksia.

Tavoitteena lasten ja nuorten osallisuus kulttuuriperintöön.

Kulttuuriperintökasvatuksen avulla tuetaan lasten ja nuorten kasvua, kehitystä ja hyvinvointia tukemalla kulttuurista osaamista – tietojen, taitojen ja asenteiden muodostumista – sekä kulttuurista osallisuutta ja kulttuuristen oikeuksien toteutumista.

(Toimintasuunnitelma 2019)

Kulttuuriperintö on olennainen osa kasvatusta, koulutusta ja nuorisotoimintaa.

(1. Strateginen tavoite)

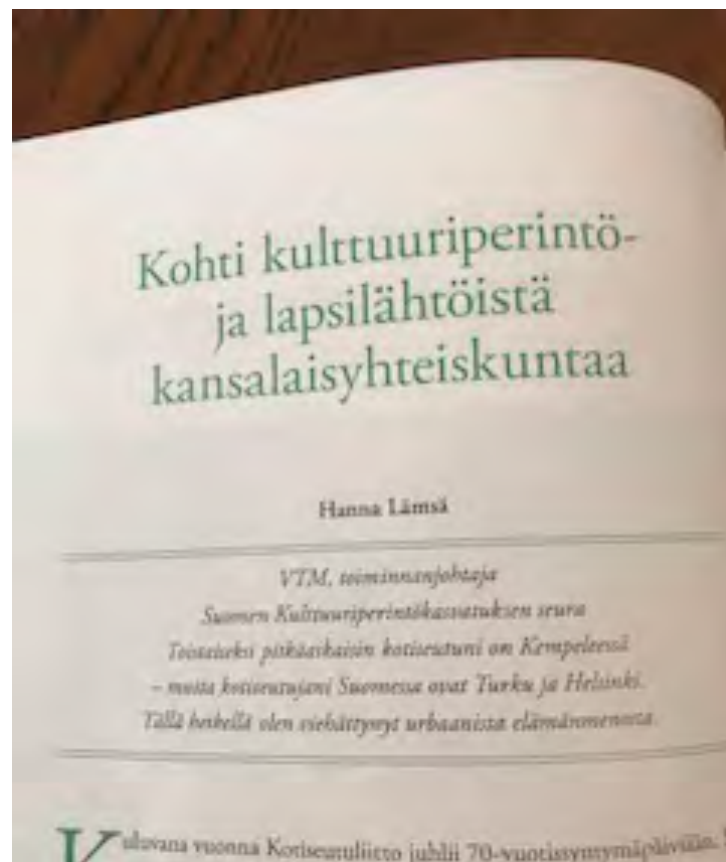
Tuloksia:

- Osallisuutta kulttuuriperintöön omista lähtökohdista käsin.
- Mahdollisuuksia jakaa omia kokemuksia, ajatuksia ja asiantuntijuutta esimerkiksi videoiden ja valokuvien avulla
- Kerhotoimintaa, oppitunteja ja työpajoja
- Kulttuuriperintöön tutustumista, tutkimista, määrittämistä
- Syventymistä toisten kulttuuriperintöön muualla Euroopassa
- Uusia ystäviä, havaintoja, tervehdyksiä, vaikutusmahdollisuuksia ja ikimuistoisia hetkiä

Havaittuja vaikutuksia:

- Osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksen vahvistuminen.
- Demokratiataitojen ja kulttuuriperinnön ymmärryksen lisääntyminen
- Kulttuurin tuntemus ja kulttuurien välisyyteen liittyvät taidot vahvistuivat

Moninainen kulttuuriperintö antaa aineksia yksilöille ja yhteisöille rakentaa identiteettiä, hyvää elämää sekä yhteiskunnallisesti ja globaalisti kestävää tulevaisuutta. (Strategia 2018–2021)

Vaikuttamistyömme ansiosta kulttuuriperintökasvatus on näkyvä keskeisillä hallinnonaloilla.

(2. Strateginen tavoite)

Kulttuuriperinnön merkitys hyvän elämän ja yhteiskunnan kannalta on näkyvä perusteltu ja jaettu.

(3. Strateginen tavoite)

Näyimme uusilla kansainvälisillä foorumeilla

Kati Nurmi: *Heritage Hubs* Suomen EU – puheenjohtajuuskauden kulttuurialan konferenssissa heinäkuussa. Esitys SlideSharessa /@KuPeKasvatus: Heritage Hubs

Ira Vihreälehto: *Culture Leap: Educational Programme, Best In Heritage* – konferenssissa Dubrovnikissa. Esitys You Tubessa: <https://www.youtube.com/watch?v=zWmSBHgiofc&feature=youtu.be>

Esiintyminen ja kouluttaminen

- Työpajoja elävästä perinnöstä lapsille, nuorille ja opiskelijoille ja opettajille Keuruulla, Tuusulassa, Loviisassa, Tampereella, Kaustisella ja Torniossa.
- Yhteiskehittämisen mahdollisuudet -koulutusiltpäivä 6.9. Lahdessa.
- Yhteiskehittämisen kansainväliset koulutuspäivät Kööpenhaminassa
- Koulutuspäiviä opettajille (kaksi Kipinöitä kulttuuriperintöön ja yksi Aikamatkalle -koulutuspäivä)
- Esiintymisiä: EDUCA messut, Romaniasiaain neuvottelupäivät, Interaktiivisen koulutuksen konferenssi (ITK), Suomi Areena, Maailmanperintökasvatuksen seminaari, Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liiton syyspäivät.
- Heritage Hubs esillä Luova Eurooppa -seminaareissa Madridissa ja Helsingissä sekä European Heritage Days -tapahtumassa Espanjassa
- Yhteensä noin 50 erilaista esiintymistä ja yksin tai yhteistyössä järjestettyä tilaisuutta.

Vaikuttamistyötä

- Lausuimme Lukion opetussuunnitelmista ja Valtakunnallisesta nuorisopoliittisesta ohjelmasta.
- Näyimme mediassa (noin 16 osumaa)
- Kirjoitimme artikkeleita (5) muun muassa Maailmanperintö ja kulttuurikasvatus – kirjaan ja Kotiseutuliiton vuosikirjaan.
- Kävimme tapaamassa päättäjiä ja keskustelemassa hallitusohjelman toimeenpanosta, muun muassa kulttuuriperintöstrategiasta ja harrastustoiminnan kehittämisestä.
- *Nuorten osallisuus vuorovaikutuksen ilmiönä kulttuuriperintöprojektissa* – Pro Gradu seuran Mobiilireittejä kulttuuriperintöön -hankkeesta ilmestyi (Kuhlampi, Taru 2019).

Osallistuminen ja verkostoituminen

Asiantuntijayhteistyötä eri verkostoissa ja työryhmissä:

- Euroopan kulttuuriympäristöpäivien työryhmä (ympäristöministeriö)
- Aineettoman kulttuuriperinnön asiantuntijaryhmä (Museovirasto)
- Kulttuuriympäristökasvatusta maahanmuuttajille - ohjusryhmä (Visio)
- Verkostot: Fingo, Allianssin osallisuuden vahvistajat ja vaikuttavuusverkosto, Kestävä kaupunki, Kyvyt - verkosto, Digitaalinen kulttuuriperintö, Kulttuurikummit (Helsingin kaupunki)
- Reflection Group on Cultural Heritage tapaaminen Helsingissä
- Euroopan neuvoston Kulttuuriperintöstrategian (Strategia21) - sekä Sopimuksen kulttuuriperinnön yhteiskunnallisesta merkityksestä - edistäminen
- Berlin Call -allekirjoitus yhdessä Museoviraston ja Europa Nostra Finlandin kanssa.
- Yhteensä noin 30 verkostotapaamista ja 64 yhteistyötapaamista.

Yhteistyön voimaa

- Oli ilo olla mukana kehittämässä Aineeton kulttuuriperintö: Kestävän kehityksen kompassi -työkalua yhdessä Taiteen edistämiskeskuksen ja Museoviraston kanssa.
- Pidimme myös työpajan Intangible Cultural Heritage in Nordic Countries -seminaarissa Hanasaassa lokamarraskuun vaihteessa.

Euroopan kulttuuriympäristöpäivät ja European Heritage Makers-kilpailu

- Viihdettä, taidetta ja lähiympäristöä – nuorten oma maailma näkyi European Heritage Makers -kilpailun töissä.
- Nuorille suunnattu kulttuuriympäristöaiheinen kilpailu järjestettiin toista kertaa Euroopan laajuisena.
- Palkinnoista kisaamaan lähti viisi työtä 12–18 -vuotiaiden sarjasta. Suomen osakilpailun raati valitsi myös viisi työtä alle 12-vuotiaiden sarjassa.
- Kilpailutöitä tuli maalauksista videoihin ja näytelmistä sisustussuunnitelmiin. Töistä välittyi yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen.
- Viihteen ja taiteen tiloissa - teemavuoden avajaiset järjestettiin ympäristöministeriössä 5.2.

Kerro tarina ja osallistu kilpailuun!
bit.ly/HeritageMakersFi

5.2. – 1.5.2019

Heritage Makers Finland

Oppiminen, kehittyminen, työhyvinvointi

- Kouluttauduimme Erätauko - dialogiin, transformatiiviseen oppimiseen kansainvälisessä koulutuksessa, työelämän kehittämiseen, projektinhallintaan
- Pelasimme pakopeliä, Kävimme Vallisaarella piknikillä sekä teatterissa ja syömässä Tampereella.

4. Strateginen tavoite: Kehitymme organisaationa kohti entistä vuorovaikutteisempaa verkostoitujaa ja yhä parempaa työpaikkaa.

Projektit, kampanjat ja ajankohtaiset ilmiöt

- Helsingin yliopiston kansatieteen opiskelijat laativat projektityön Kulttuurin vuosikellosta. Työn tavoitteena oli kehityskohteiden ja käyttäjien kartoitus.
- Vastausten perusteella materiaaleista eniten tarvetta on tehtäväpaketeille (74,5%), leikeille (49%) ja peleille (49,1%).
- Sivustosta ja sen tarjoamista palveluista koetaan olevan ensisijaisesti hyötyä juhlapyhien sekä teema- ja liputuspäivien yhteydessä.
- Lue raportti kokonaisuudessaan verkkosivuilta: <https://www.kulttuuriperintokasvatus.fi/helsingin-yliopiston-opiskelijat-selvittivat-kulttuurin-vuosikellon-kayttoa-ja-kehityskohteita/>
- Osallistuimme ainakin Prideen, Ilmastolakkoon ja kirjahaasteeseen.

Etsimme projektipäällikköä, löysimme *Jaakko Tuomisen*, mutta myös uuden puheenjohtajan *Johanna Loukaskorven* ja kansainvälisen yhteisöharjoittelijan *Lara Kniggen*.

Jäsentoiminta

- Jäseniä vuoden 2019 lopussa oli 167, josta 10 yhteisöjäsentä
- Jäsenillat Kansallisoopperassa, opastuskierros Sinebrychoffin taidemuseossa ja Oodissa, kahdet Jäsenkahvit Oodissa
- Kulttuuri- ja jäsensihteerinä oli hallituksen varajäsen Antti Sneck.

Heritage Hubs (2018–2020)

- Hanke tavoitti suoraan 617 lasta ja nuorta, 66 opettajaa ja 11 koulua Suomessa, Serbiassa ja Espanjassa
- Oppilaiden tekemiä videoita 21 kappaletta, promovideoita 5 ja videoselityksiä 3
- Kouluvierailut kumppanimaissa (12)
- Verkkosivut <https://heritagehubs.eu>
- Opeoppaan, suositusten ja artikkelin valmistelua
- Yhteistyössä Serbia, Espanja ja Italia.

"Jag tror eleverna lade märke till hur viktigt det är att bli sedda och accepterade och hur mycket det betyder att man engagerar sig och respekterar det som vi själva och andra uppfattar som en del av oss. De märkte att man kan dela och njuta också av andras kultur och att själva grunderna i kulturarv är något allmänmänskligt även om det på ytan kan verka annorlunda."

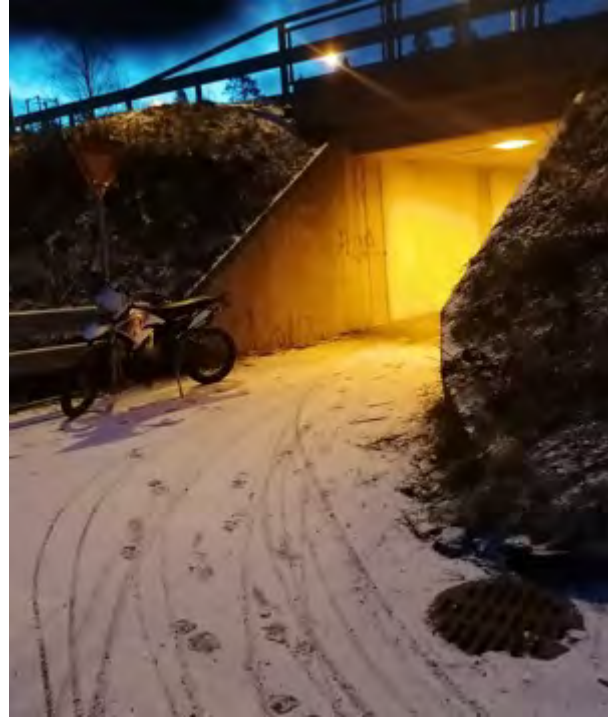

Co-creative cooperation in the field of culture and heritage (2018–2020)

- Tavoitteena tukea paikallisella tasolla tapahtuvaa yhteiskehittämistä julkisen sektorin ja kansalaisyhteiskunnan välillä sekä edistää eri kansalaisryhmien mahdollisuuksia osallistua yhteiskehittämiseen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa (co-implementers, co-initiators, co-designers)
- Julkaisut: Good Practice Report ja Curricula Guidelines. Raportissa kaksi tapaustutkimusta, joihin liittyen haastateltu neljää toimijaa jokaisesta maasta.
- Kansalliset koulutukset Suomessa, Itävallassa ja Tanskassa
- Kansainvälinen koulutus Kööpenhaminassa.
- Yhteistyössä Tanska ja Itävalta.

Kaikkien kaupunki! (2019–2021)

- Hankkeessa kehitetään ja kokeillaan erilaisia menetelmiä ja työpajoja, joiden avulla lapset ja nuoret voivat paremmin osallistua kaupunkisuunnitteluun ja kestävän kulttuurin tuottamiseen.
Hankkeessa mukana Jyväskylä, Lappeenranta ja Kouvola

Vuonna 2019:

- Työpajoihin osallistui 67 oppilasta ja 12 kuntien asiantuntijaa
- Verkostotapaamisia, koulutuksia ja suunnittelua
- Nuorten oma kaupunkitiimi perustettiin Kouvolaan.

Live! Elävä perintö (2018)

- Nuoret tuottivat 12 vaikuttavaa videota itselleen tärkeästä elävästä kulttuuriperinnöstä.
- Videoissa tutustutaan mökkikulttuuriin, pihaleikkihin, klarinetin soittoon, helkajuhliin, metsäsuhteeseen, kirjoihin ja lukemiseen, mustikkapiirakan valmistukseen, hirvenmetsästykseen, jääkiekkoon, kahvinjuontiin, arabialaiseen ruokaan ja Kukkolankoskeen Torniossa.
- Videot löytyvät seuran You Tube –kanavalta.

Aikamatkalle – esihistoriasta sotien jälkeiseen aikaan (2019–2020)

- Uusi historian opettajille suunnattu täydennyskoulutushanke käynnistyi.

Koulutuspäivät 2019:

- 4.11.2019 Keskiajan historian toiminnallinen opetus
- Noin 35 osallistujaa.

Historiakerhotoiminta (2016–2019)

HISTORIAKERHOSSA MINUA KIIINNOSTAA...

- Laita rasti niiden asioiden kohdalle, jotka kiinnostavat sinua
- Ympyröi se kohta tai kohdat, jotka kiinnostavat sinua eniten
- Puhekuplaan voit keksiä oman aiheen, johon haluat perehtyä

KOTIKAUPUN- KINI HISTORIA	LAUTAPELIT	RUOKAKULT- TUURI	TAIDE	TÄRINÄT & SADUT
☐	☐	☐	☐	☐
ARKKITEH- TUURI	VALOKUVAUS	PIIRTÄMINEN	TIETOKONE- PELIT	LUKEMINEN & KIRJAT
☐	☐	☐	☐	☐
MUSIIKKI	KIRJOITTA- MINEN	OPASTUKSET	ARKISTOT	MERIHISTORIA
☐	☐	☐	☐	☐
TEATTERI	SODAT	SUKU- TUTKIMUS	VANHAT ESINEET	LUOSTARI
☐	☐	☐	☐	☐
RETKET LÄHI- KOHTESIIN	LÄHIHISTORIA	MUSEOT	KUMMITUKSET	ELOKUVAT & DOKUMENTIT
☐	☐	☐	☐	☐
JUHLAT	GEOKÄTKÖILY	ARKEOLOGIA	VANHAT SAND- MALANDET	VAAATTEET & MUOTI
☐	☐	☐	☐	☐

- Kerhoja toiminnassa keväällä 2018 ja syksyllä 2019 Lohjalla, Tampereella, Turussa, Raumalla, Naantalissa, Lammilla, Kajaanissa.
- Tuuli Laakso Tampereen yliopistosta käynnisti Pro Gradu työnsä historiakerhotoiminnasta.
- Mukana Valtakunnallinen harrastustunti-malli -julkaisussa (OKM 2019:43)

"Historiakerho on tuonut yhteisöllisyyttä ja tuonut monille seuraa samanhenkisistä ikätovereista. Se omalta osaltaan ehkäisee syrjäytymistä ja edistää koululaisten hyvinvointia. Tämä on erittäin hyvää ja halpaa ennalta ehkäisevää nuorisotyötä". (Jari Pönä, Lohja)

Kipinöitä kulttuuriperintöön 2018–2019

Koulutuspäivät 2019:

- 14.5. Digiloikka kulttuuriperintöön, Hämeenlinna
- Mitä opettajan tulee tietää saamelaisuudesta? - etäkoulutusta yhteistyössä Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa
- “Kipinöitä kulttuuriperintöön – ideoita ja vinkkejä opettajilta opettajille kulttuuriperintökasvatuksesta” julkaistu Kulttuurin vuosikellossa (2019)

Moi! Hej! Tere! Marhaba! Sobedo! – Tilannekuvia moninaisesta Suomesta

Hankkeessa nuoret tarkastelivat tervehtimistä – arkista, kehoollista ja kulttuurisidonnaista tapaa, joka liittyy ihmisten väliseen kohtaamiseen.

Loppuvuonna 2019:

- Nuorten tekemien videoiden ja promovideoiden kokoaminen YouTubeen ja Kulttuurin vuosikelloon
- Kohtaamisia -näyttelyn suunnitteleminen Helinä Rautavaaran museoon (8.1.–1.3.2020)
- FM Lilli Kantin "Mahatervehdyksiä ja muita tapoja tulla kohdatuksi" julkaistiin tammikuussa seuran blogissa.

Viestintä

Kulttuurin vuosikello saavutti yli 98 000 kävijää

Sosiaalisen median tilastoja:

- Facebook: 1415 seuraajaa / yli 200 julkaisua / kattavuus yli 140 000
- Twitter: 1240 seuraajaa / noin 280 tviittiä /noin 300 000 näyttökertaa
- Instragram: 1449 / yli 300 postausta / yli 70 000 näyttökertaa
- You Tube / Kulttuuriperintökasvatus: 18 uutta videota
- You Tube / Heritage Hubs: 24 uutta videota, joista 19 nuorten tekemiä

Vuoden 2019 aikana sivustollamme vieraili 98 291 kävijää, halaus Ritarihuoneelta teille ihan jokaiselle! Ja yritetään tänä vuonna ylittää tuo maaginen 100 000 😊

Etusivun suositukset on juuri päivitetty ja uusina materiaaleina sivustolta löytyy Kipinöitä kulttuuriperintöön - opas kulttuuriperintökasvatukseen, jonka ideat ja vinkit ovat opettajilta opettajille. Ideoijat osallistuivat Kipinöitä kulttuuriperintöön koulutukseen... [Näytä lisää](#)

Hallitus ja kokoukset

Hallitus 2018–2019:

- Puheenjohtaja Kati Mikkola, varsinaiset jäsenet: Anna Jantunen (vpj), Matti Hakamäki, Pia Olsson, Terhi Pietiläinen ja Millä Öystilä
- Varajäsenet: Henna Huttu, Tiina Kärkkäinen ja Antti Sneck

Hallitus 2019–2020:

- Seuran puheenjohtajaksi vuosikokouksessa 2019 valittiin Johanna Loukaskorpi. Hallitus pysyi muuten ennallaan.
- Hallituksen kokouksia: 7
- Kulttuuriperintökasvatuksen yhteistyöryhmän kokouksia: 2

A photograph of a window looking out onto a lush green landscape with trees and a small building.

Rahoitus

- Yleisavustus 99 000€, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Avustus valtakunnallisille ympäristöjärjestöille, 10 000 €, ympäristöministeriö
- Kaikkien kaupunki! Osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja kestäviä tiloja, 140 200€, opetus- ja kulttuuriministeriö, erityisavustus
- Live! Elävä perintö 18 000 €, Museovirasto
- Aikamatkalle – esihistoriasta sotien jälkeiseen aikaan, 25 590 €, Opetushallitus
- Kipinöitä kulttuuriperintöön 2018–2019 21 645 €, Opetushallitus
- Heritage Hubs 2018–2020: Luova Eurooppa 60 000€, Svenska Kulturfonden 20 822€ ja kansallinen vastinraha 38 000€, Opetushallitus
- Historiakerhotoiminta syksy 2018–keväät 2019 35 000 €, syksy 2019 18 000€, opetus- ja kulttuuriministeriö, erityisavustus
- Hej! Tere! Sobedo! Marhaba! – Tilannekuvia moninaisesta Suomesta, 2017–2019, 10 000 €, Niilo Helanderin säätiö
- Co-creative cooperation in the field of culture and heritage 16 000 € / Erasmus+. Päähakija Interfolk, Tanska
- Lisäksi: jäsenmaksut ja koulutustuotot